

Temel Unsur 7

İNSANI VE TOPLUMSAL DEĞERLER

Sürdürülebilir gıda ve tarım sistemleri için kırsal geçim kaynaklarının, eşitliğin ve sosyal refahın korunması ve iyileştirilmesi temel yapı taşlarıdır.

Ekolojik tarım, iyileştirilmiş geçim kaynakları boyutuna katkıda bulunan yerel değerlere saygı, eşitlik, kapsayıcılık ve kaynaklara adil erişim gibi insani ve sosyal değerlere güçlü bir vurgu yapmaktadır.

Temel Unsur 8

KÜLTÜR VE BESLENME GELENEKLERİ

Ekolojik tarım, sağlıklı, çeşitlendirilmiş ve kültürel olarak uygun beslenme yaklaşımlarını destekleyerek, ekosistemlerin sağlığını korurken gıda güvenliğine ve sağlıklı beslenmeye katkıda bulunur.

Ekolojik tarım, geleneksel ve modern beslenme alışkanlıklarını dengelemede, bunları uyumlu bir şekilde bir araya getirerek sağlıklı gıda üretimi ve tüketimini teşvik etmede ve yeterli gıdaya erişim hakkını desteklemede önemli bir rol oynar. Bu şekilde insanlar ve gıda arasında sağlıklı bir ilişki geliştirmeyi sağlar.

Temel Unsur 9

SORUMLU YÖNETİŞİM

Sürdürülebilir gıda ve tarım sistemleri, yerelden ulusala, uluslardan küresel boyuta kadar farklı ölçeklerde sorumlu ve etkili yönetim mekanizmaları gerektirir.

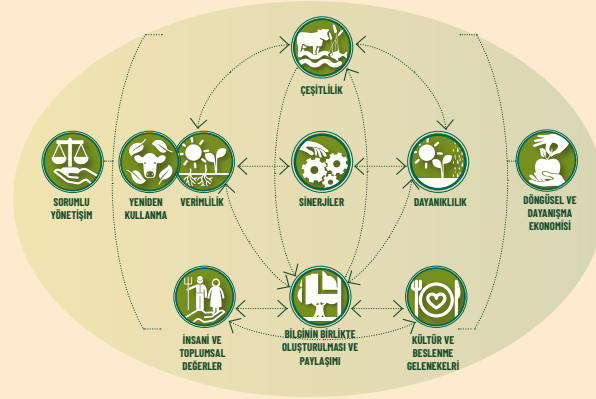
Ekolojik tarım, sürdürülebilir gıda ve tarım sistemlerine geçişi desteklemek için sorumlu ve etkili yönetim çağrısında bulunmakta ve sosyal adaletin anahtarının arazi ve doğal kaynaklara eşit erişime ve bunların korunmasına bağlı olduğunu vurgulamaktadır.

Temel Unsur 10

DÖNGÜSEL VE DAYANIŞMA EKONOMİSİ

Üreticileri ve tüketicileri birbirine bağlayan döngüsel ve dayanışma ekonomileri, kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınma için sosyo-ekonomik zemini sağlar ve daha fazla refah içinde yaşamak için yenilikçi çözümler sunar.

Ekolojik tarım, yerel pazarlara öncelik veren ve verimli döngüler yaratarak yerel ekonomik kalkınmayı destekleyen dayanışmacı bir ekonomik yaklaşımla üreticiler ve tüketiciler arasında güçlü bağlantılar kurmayı amaçlamaktadır.



İletişim

FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisi ve Türkiye Temsilciliği, İvedik Caddesi No. 39, 06170, Yenimahalle, Ankara
Telefon: +90-312-307 95 00 Faks: +90-312-327 17 05 E-posta: fao-tr@fao.org Web: www.fao.org/turkiye X: faoturkiye



Ekolojik Tarımın (Agroekoloji) 10 Unsuru



NEDEN EKOLOJİK TARIM?

Ekolojik tarım (agroekoloji), ekolojik, çevresel ve sosyal öğeleri birlikte değerlendirerek gıda ve tarım sistemlerinin bütüncül bir tasarımla yönetilmesini öngören entegre bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım sürdürülebilir ve tüm kesimlerin ihtiyaçlarını dikkate alan bir gıda sistemi için sosyal koşulları da dikkate alarak bitkiler, hayvanlar ve insanlar ile çevre ve doğal kaynaklar arasındaki etkileşimi bir arada değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

"Sorunlarımızı, onları yaratırken kullandığımız düşünce tarzıyla çözemeyiz."
Albert Einstein

EKOLOJİK TARIMI FARKLI YAPAN NEDİR?

Ekolojik Tarım;

- Yerelde üretim yöntemlerini teşvik eder,
- Üreticilerin yerel bilgileri ve pratiklerini bilimsel verilerle ele alarak bilginin birlikte oluşturulmasını öngörür,
- Üreticilerin bireysel güçlerine değer verir ve uyum sağlama kapasitelerini geliştirir,
- Üreticileri ve toplulukları değişimin kilit unsuru olarak görür,
- Sürdürülemez tarım sistemlerinin uygulamalarını değiştirmek yerine, sorunların temel nedenleri ortaya çıkartır ve bütünlük çözümler sunar,
- Kadınların, gençlerin ve kırsalda yaşayanların temel haklarının korunmasına odaklanır.

EKOLOJİK TARIMIN 10 UNSURU NEDİR?

Ekolojik tarım yaklaşımının uygulamaya geçirilmesinde ve bu geçiş süreçlerinin planlanması, yönetilmesi ve değerlendirilmesinde politika geliştiriciler, uygulayıcılar ve paydaşlara rehberlik edebilecek 10 unsur bulunmaktadır.

Temel Unsur 1

ÇEŞİTLİLİK

Çeşitlilik, doğal kaynakları korurken ve geliştirirken sürdürülebilir üretim, gıda güvenliği ve beslenmeyi sağlamak için ekolojik tarıma geçişin anahtarıdır. Ekolojik tarımda üretim sisteminde yer alan tür ve çeşitlerin zenginleştirilmesi ve genetik kaynakların korunması üretim sistemlerinin sürdürülebilirliğinin ve dış etkenlere karşı dayanıklılığının artırılmasında çok önemli bir rol oynar.



Temel Unsur 2

BİLGİNİN BİRLİKTE OLUŞTURULMASI VE PAYLAŞIMI

Uygulamaya aktarılması öngörülen tarımsal yenilikler, katılımcı süreçler aracılığıyla paydaşlarla birlikte geliştirildiklerinde yerelde yaşanacak sorunlarla daha kolay baş edilir. Ekolojik tarımın başarısı, öngörülen yaklaşım ve çözümlerin yerel şartlar göz önünde bulundurulmasına ve yerel bilgilerin en iyi şekilde değerlendirilmesine bağlıdır. Bu nedenle ekolojik tarım sistemleri sabit çözümlere ve tekniklere odaklanmak yerine çevresel, sosyal, ekonomik, kültürel ve politik bağlama uyacak şekilde tasarlanır.



Temel Unsur 3

SİNERJİ VE İŞ BİRLİĞİ (Kuvvet+Güç+Birlik+Görevdeşlik+İş Bölümü)

Gıda ve tarım sistemini oluşturan öğeler, disiplinler ve sektörler arasında sinerji oluşturmak, gıda sistemlerinde temel işlevleri geliştirerek üretimi ve çoklu ekosistem hizmetlerini destekler. Ekolojik tarım, giderek değişen iklim bağlamında sinerjileri geliştirmek için yıllık ve çok yıllık ürünleri, çiftlik ve suda yaşayan hayvanları, ağaçları, toprağı, suyu ve tarımsal alanlardaki bileşenleri içeren çeşitli unsurların birlikte değerlendirilmesine ve geliştirilmesine büyük önem vermektedir.



Temel Unsur 4

VERİMLİLİK

Yenilikçi Ekolojik tarım uygulamaları, daha az girdi kullanarak daha çok ürün elde edilmesini amaçlar.

Kaynak kullanım verimliliğinin artırılması, yeni üretim tekniklerinin farklı sistem bileşenleri arasında sinerjiler yaratılması ve çeşitliliğin dikkatli bir şekilde planlanması ve geliştirilmesi yoluyla mümkün olabilir.



Temel Unsur 5

YENİDEN KULLANMA

Üretim süreçlerinde ortaya çıkan her türlü ürünün değerlendirilmesi ve yeniden kullanımın artması, üretim maliyetlerinin düşmesine ve negatif çevresel etkilerin azaltılması anlamına gelir. Atık insanlara ait bir kavramdır ve doğal ekosistemlerde yoktur. Ekolojik tarım uygulamaları, doğal ekosistemleri taklit ederek, üretim sistemlerinde besinlerin, biyokütle ve suyun geri dönüşümünü sağlayan biyolojik süreçleri destekler, böylece kaynak kullanım verimliliğini artırır, atık ve tarımsal kirliliği en aza indirir.



Temel Unsur 6

DAYANIKLILIK

Kırsal kesimlerin ve ekosistemlerin dış etkenlere karşı dayanıklılığı, sürdürülebilir gıda ve tarım sistemlerinin anahtarıdır.

Çeşitlendirilmiş ve güçlendirilmiş ekolojik tarım sistemleri kuraklık, sel veya kasırga gibi aşırı hava olayları dahil olmak üzere zararlı ve hastalık saldırılarına direnme konusunda hem daha büyük kapasiteye sahip hem de daha dayanıklıdır.

